

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos pefitsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér pefitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmeltemen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Zala-Egerszeg, 1884. augusztus 7-én.

Századunk a haladás százada. A gőz- és villanykorszakában élünk, s így nem esudálkozhatunk azon óriási haladás felett, melyet a tudomány, ipar, kereskedelem, szóval minden téren észlelhetünk. Ép ebből kifolyólag amál élesebben tűnik fel az egyesek, úgy testületek, valamint városoknál esetleg észlelhető elmaradás.

Ki nem veszi észre, hogy napjainkban egyes városok a régi hagyományos, de korunk rohamos haladásával ma már ellentétben álló nagy-községi rendszernek hátat fordítva, minden buzgalmaikat a rendezett tanács szervezése- és behozatalára irányítják.

Rég érezzük mi is egerszegiek ama hiányt, mely magára a városra, és így közvetve a város összes lakosságára hárul az által, hogy rendezett tanácssal nem bírnak. — Aki mélyebben ismeri városi viszonyainkat, tudja jól, hogy maga a város szép vagyonnal rendelkezik, melyből az esetleg felmerülő költségtöbblet teljesen fedezhető, sőt még jövődelmünk is maradna, míg most, a nagyközségi rendszer mellett s a helytelen gazdálkodás folytán, nemcsak jövődelmünk nincs, de sőt szomorúan kell tapasztalunk, hogy városi pótlékunk évről-évre szaporodik anélkül, hogy tudnánk, mi oka a pótlék e fokozatos emelkedésének?!

Azon hitben vagyunk, hogy ma napság alig van józan gondolkozású városi polgár, aki be nem látta, hogy ily gazdálkodás, ily rendszer mellett folytonosan hátramaradunk; mert nem kívánhatjuk, hogy oly csekély díjazás mellett akadjanak egyesek, akik önfeláldozó buzgalommal működjenek a város anyagi és szellemi jólétének előmozdítására, hanem elég szomorúan kell tapasztalunk, hogy amíg a kellő szakértelemmel bíró férfiak ily fizetésnek nem is nevezhető csekély díjazás mellett a városi állásoktól távol tartják magukat, addig akadnak sokan, kik a címért esengve, elfogadnak egyes állásokat, de működésük a kellő szakképzett-

ség hiányában csakis fizetésükkel van arányban. —

Városunk egy nagy kiterjedésű és szép múltú megyének székhelye lévén, illő, hogy százados trespedéséből ébredjen fel s az újítások terére lépjen. — Ne elégedjünk meg avval, hogy folytonosan apáink, vagy nagyapáink mulasztásával takargassuk hibáinkat, hanem lépünk a tevékenység terére s őseink mulasztásait hatványozottan igyekezzünk helyre pótolni.

Erre pedig első és ellengedhetetlen kellék városunknak rendezett tanácsú várossá való átalakítása.

Ezáltal ugyanis városunk közvetlen érintkezik a törvényhatósággal; kezeli a piaci, mezői, hegyi, vásári, építkezési és közegészségi rendőrséget; gyakorolja az árva- és gyámlatóságot, eljár az ipariügyekben, a gazdák és eselések között a szolgálati viszonyból keletkezett ügyekben; közvetett államadókra is vethet pótlékot; a város területén illetéket, helypénzeket és vámokat szedhet. Szóval függetlenül intézkedik saját ügyeiben és oly jogokat is élvez, melyek elegendő módot és pozitív eszközöket is nyújtanak a község minden irányú előhaladására és felvirágoztatására.

Örömmel jelezhetjük, hogy városunk ügybuzgó képviselő testülete belátva ennek multhatlan szükségességét, a f. hó 4-én tartott gyűlésen Kovács Károly képviselő úr által ez ügyben tett indítványt lelkesedéssel elfogadta. Nem akadt egyetlen hang sem ellene; mert ép a városunk ügyeinek vezetésére választott képviselő testületnek legnagyobb mérvben van alkalma tapasztalni folytonosan ama kárt, mely ily rendezett tanács hiánya folytán városunkra hárul.

Egyhangú lelkesedéssel elfogadotván a tett indítvány, egy 14. tagból álló bizottság választott a célból, hogy mielőbb készítsen egy költségtervezetet, mennyi lenne kiadásunk a rendezett tanács szervezése által, mennyi a jelenlegi administrationális kiadásunk, mi a kettő

közti különbség, mennyi a város jövődelme, továbbá ugyanezen bizottság feladatává tette magát az átalakítást kívánó adózó polgárok név-aláírásának egybegyűjtése; mert a törvény értelmében a város összes adójának felénél nagyobb összeget fizetők belegegyezése elengedhetlen kellék az átalakításhoz. —

A bizottság tagjaivá választottak: Árvay István, Ruzsits Károly, Háczky Kálmán, Kovács Károly, dr. Czinder István, Kaiser József, Unger Domonkos, Udvardy Ignác, dr. Mangin Károly, Sipos János, Goldfinger János, Fischer László, Bessenyei György, Pécsy Károly, Bedő Vendel urak.

A bizottság áthatva hivatásának fontosságától, hogy egy perenyi időt se veszítsen, már másnap az az f. hó 5-én látogatott ülést tartott, melyen a tagok majdnem teljes számmal megjelentek s városbíró úr üvözölve a megjelenteket, a bizottságot az azonnali alakulásra felhívta, mire Árvay István elnöknek, Kovács Károly helyettes elnöknek, Udvardy Ignác jegyzőnek megválasztottak, egyúttal a bizottság — a képviselő testülettől nyert felhatalmazás folytán — magát Hajik István és Krosetz István urakkal kiegészítette.

Ugyanezen ülésen két szűkebb körű bizottság választott; ezek egyikének feladata leendő költségtervezet elkészítése, a különbség feltüntetése, a város jövődelmének kimutatása, valamint a törvényhatósághoz a városnak rendezett tanácsú várossá való átalakítása tárgyában intézendő kérvény elkészítése; a másik bizottság a készített folyamodványra fogja az adózó és az átalakítást óhajtó polgárok aláírását gyűjteni. Az első bizottságba Háczky Kálmán, dr. Czinder István, Hajik István, Ruzsits Károly, Kovács Károly és Udvardy Ignác, a másodikba Unger Domonkos, Fischer László, Krosetz István, dr. Czinder István, Sipos János, Goldfinger János és Kovács Károly urak választottak. —

Nézetünk szerint, hogy az ügy legkisebb fennakadás nélkül létesíthető, ezt számadatokkal

„Zalamegye“ tárcája.

A magyar irodalom szalonja

Néhány évtized alatt a magyar hirlapirodalom rendkívüli módon fejlődött és haladt. Szabadságharcunk idején a napi sajtó még oly jelentéktelen volt, hogy ugyszólván nem is lehetett számba venni. Csak a hatvanas években kezdett nálunk az időszaki irodalom emelkedni, s ime, alig húsz év múlva zsurnalisztikánk kiállja a versenyt akár a német, akár a francia hirlapirodalommal, sőt sok tekintetben egészen egészségesebb, disztináltabb és tisztább azoknál.

S míg a magyar zsurnalisztika ily rohamosan közelodik virágzásra teljességéhez: a szépirodalmi sajtó ellenkezőleg feltűnően hanyatlott az utolsó években. Nem is emlitem azt az arany korszakot, mikor Arany János Szépirodalmi Figyelője, Koszorúja, Jókai Eletképei s később Beöthy Zolt Athenaeuma közvetítették irodalmunk legszebb gyöngyeit a közönséggel eredeti közleményekben és ismertető cikkeikben. Elég ha rámutatok a Képes Világra, a Magyarország és a Nagyvilág-ra, a Képes Agai szerkesztette, Abrányi Figyelőjére, szóval a múlt évtizedek szépirodalmi közlönyeire — s mindenkinek be kell látnia, hogy ma ennek a sajtónak szépirodalmunkban sehol semmi nyoma. Míg a külföldi illusztrált folyóiratai egy-egy számukban a művészet és költészet örökbeeső termékeit mutatják be a legnagyobb kiállításban és a fokozott igényeknek megfelelően, az irodalmi választékosággal és a tipografia újabb vívmányainak virtuóztatásával hatnak és hódítanak: nálunk a szépirodalmi folyóiratok jobbjára névtelen és tehetségtelen verszűfikatörök számrnypróbálgatásaival megtömött halvány, kisszerű másolatú a világirodalom nagy revüinek.

Ez pedig végtelen kár és veszteség szépirodalmunkra; mert a közönség nagy része nem gyűjteményes

vagy önálló kötetekből, hanem többnyire folyóiratokból szokta megismerni a szépirodalmat és bizony e tekintetben édes-keveset nyújtanak a heti újságok idegen képekkel ékeskedő lapjai.

Legújában azonban egy új szépirodalmi folyóirat indult meg a fővárosban és ez a folyóirat hivatva van hanyatló szépirodalmi közlönyeink nivóját a legmagasabb fokra emelni s szépirodalmunknak elvülhetetlen szolgálatokat tenni. Hiszen még alig négy száma jelent meg és az olvasó már is ámulattal veszi észre, hogy az élő magyar szépirodalom mily gazdag nevekben és működésben. Eddig úton-úttétlen hangzottak a panaszkok, kivált az akadémiás vaskalapok és a kiérdemült veteránok jajgattak, hogy irodalmuk pusztul, hanyatlak, s ime egy új vállalat rövid négy hónap alatt meggyőzött mindenkiket, hogy szépirodalmunk ma is valódi kincs bányája, csak hogy kiaknázzatlanul hever az írók és költők asztalfiókjában.

És ez az új havi folyóirat, mely az élő hallottakat oly gyorsan új életre támasztotta: a „Magyar Salon.“

A „Magyar Salon“ Fekete József és Hevesi József szerkesztésében indult meg május elsején és alig négy hónapos fenállása alatt a ma élő magyar szépirodalomnak csaknem összes kitűnőseit bemutatta jeles dolgozatokkal. Jókai legújabb regényét Jókai Róza pompás illusztrációival közli; költeményeket Vajda Jánostól, Endrődi Sándortól, Reviczky Gyulától, Szabó Endrőtől, Kiss Józseftől és Komócsyától adott; elbeszélő, esztetikai, ismeretterjesztő, tudományos, bíráli és társadalmi közleményeit Pulszky Ferenc, Szász Károly, Vámbéry Armin, Zichy Jenő gróf, Teleki Samuel gróf, Agai Adolf, P. Szathmáry Károly, Koroda Pál, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Abrányi Emil, Klapka György, Erődi Béla, Marczali Henrik stb. írták. S ezen fölül minden szöveget gazdag eredeti illusztrációk, továbbá legjelesebb magyar festőink pompás rajjai díszítik. Határozottan állíthatom tehát, hogy a „Magyar Salon“, jóllehet még csak négy számot adott ki, e rövid idő alatt a magyar

szépirodalomnak valóságos salonnévé lett, hol minden tehetség, író és művész legjobb, legújabb műveivel jelenik meg.

Epen most hagyta el a sajtót a „Magyar Salon“ augusztusi füzet, s a mint végig lapoztam, szívem megdobbant a büszkeségtől, az örömtől, mert érzem, hogy e folyóirattól újabb szépirodalmunk pezsgő életének üdülése csap meg s ez költészetünk új virágzásának fűszeres illatát legyinti felém. Az országos ünneppé vált szent István napja alkalmából Molnár Antal jeles történettudós ügyes cikket ír. Gyűjtemény Aladár alaposan és hévvel értekezik nőnevelésünkről Falusi álnévvel, egy poéta levelet intéz Dóczy Lajoshoz, válaszul ennek husvéti episztolájára. Falusi satirája találó vonásokkal és élesen festi mai irodalmi viszonyainkat, a felszűréségeket és kinövéseket. A többi közt az akadémiái klikkéről így zeng:

Kézművesek, kik céhbe álltak össze,
S egymásnak osztják a mester nevet,
Irigy, sivár nép, jólétben fűrösztve,
Csak hasznót ismer, s bölcs mérsékletet,
A szenvedély, a szárnyalás, az eszme
Fölösleges lom mindenek felett
Józan közepszerűségére büszke:
Vize kevés, de mégis sok a lisztje.

S e céh fennen kiáltja: nyitl a verseny!
S tolong a sikra a poéta nép.
A verseny nyitl: — de hát, — kimondva nyersen, —
A jutalom családi osztalék!
S a megcsalódott sirjon vagy nevensen?
Middn a bíró, a híres, derék,
Az igazságot így oldalba rugja,
Lehet-e szó, ezt jellemezve, durva?

Ki nagyra tör, kit illet szomja éget,
Hagyják elveszni forró Zaharán;
Es azután hirdetik: lám semmivé lett,
Nem volt tehetség, csak szájas titán!

a következőkben tüntetjük ki: városunknak rendezett tanácsú városá váló átalakítás esetén, ha a törvény által követelt állásokat mind szervezőik és betöltőik, e célra igényeltek 8300 forint; jelenleg összes adminisztratív kiadásunk 5300 forint s így a különbözet csupán 3000 forintot tevé. E 3000 forint különbözet a jelenlegi pótlék mellett is fedezhető; mert a f. évre vonatkozó költségvetés szerint összes kiadásunk kerékszámával 15 ezer forint, melyhez a 3000 forint különbözet véve, ez kitesz 18 ezer forintot. Ez ellenében ugyancsak a költségvetés szerint bevételeink 9000 forint, ehhez jó a 33134 forint egyenes adó után a 27%-es pótlék 8946 forint, összesen 17946 forint. — Látható ebből a költségvetésre alapított és nem légből kapott számításból, hogy a 3000 forint minden újabb megterhelés nélkül fedezhetjük.

Részünkről egész bizalommal fordulunk városunk összes lakosságához, hogy belátva azon nagy előnyöket, melyek az átalakítás folytán városunkra hárulnak, szemben a csekély terheléssel, melyet magunkra vállalunk; ragadják meg a város jólétének előmozdítására irányuló alkalmat s az átalakítást kérelmező folyamodványt minél tömegesebben írják alá, hogy a törvény által követelt szám mielőbb össze jöjjön.

Az anyák figyelmébe.

A tudományok és művészetek folytonos emelkedése, a modern paedagogiai elvek tapintatos s szakavatott érvényesítése, a tanítók s tanárok sokoldalú képzettsége és a szülők gyermekeik iránti odaadó önfeláldozása mellett — miként lehetséges az, hogy gyermekeink erkölcsi élete napról napra hanyatljon?

Ez ama kérdés, melynek megfejtésével örök hála kötelezne engem uram!

Köszönöm nagysádnak bennem helyezett bizalmát, készséggel akarok kívánságának eleget tenni, csak legyen szabad ezt megelőzőleg nagysádtól kikérnem azon tapasztalatait, a melyeken ebbeli gondolkodása s meggyőződése sarkallik?

Az indító okokat — uram — saját gyermekeim nevelése szolgáltatja, a kiknek testi és szelleme kímélésére céljából egy — a gyermekeiket önfeláldozóan szerető anyához méltóan minden lehetőséget elkövetek. A mióta Isten kegyelméből három angyalom anyja vagyok, szüntelenül ezek jövője teszi gondolkodásom végcélját; a legműveltebb francia s angol kisasszonyokkal kísértetem felszerelésük minden mozzanatát, a legintelligensebb zongora s táncmesterek járnak házamban s mégis napra napra makrancosabbak, akaratosabbak, követelőbbek, kevésbé szolgálatkészek s még hozzá satnyábbak. Képzeld csak uram, minő fájdalom emészt a szerető anya szívét, minő bánat dagasztja keblét emlétek tapasztalásain!

Öszinte részvétellel viseltem nagysád alapos aggodalmait iránt, amely utóbbiak szöszöszlása s a kellő felvilágosítás megadhatása céljából szíves figyelmét né hány másodpercre kikérem magamnak.

Eleve is megjegyzem, hogy a felvetett kérdéshez csakis az szólhat hozzá, ki nagysádnak házi szentélyét minden benne történő alaposan ismeri és csakis ez utóbbi körülmény juttat engem ama szerencsés helyzetbe, hogy nagysád iránt lekötözött hálámnak bár csekély részét e felvilágosítással leróhatom.

A gyermekek lélek képlekeny, mint az agyag, a melyet különféle képen lehet idomítani s alakítani. Mi

Ha elbukott, elmondják rossz gebénc

És ünnepele dözölnek torán;

De hogyha győz, tönjézői lesznek,

S hogy felföldöztek, azzal dícsékesznek.

Vajda Jánostól, legnagyobb élő lírikusunktól egy mély eszmével és hangulatával frappáló dal van e füzetben. Koroda Pál pedig Vajda egyéniségét s költészetét méltatja szép cikkben. Reviczky Gyula századunk pesszimizmusáról ír nagyon érdekesen, sok szellemmel és zsenialitással, Jókai János pedig nemzeti színházunknak ad praktikus és figyelemre méltó tanácsokat dramáirodalmunk jövője érdekében. Jókai és Borostyáni regényeiket folytatják, Hevesi szép rajzzal, Szabó Endre költeménnyel, Gabányi humoros apróságokkal van a füzetben képviselve. Irta bele továbbá: Kenedi Géza, Tábori Róbert, Hentaller Emma, dr. Weisz I., Körösi Sándor, Hidassy Pál, stb. s ha még hozzá teszem, hogy eredeti képeket és illusztrációkat Jankó János, Paczka Ferenc, Greguss Imre, Aggházy Gyula, Pataki László, Mednyánszky László báró, Margitay Tihomér, Szemlér Mihály, Mesterházy Kálmán, Jókai Róza, Dörre Tivadar, Stetka Gyula, Kinnah László, Széchy Gyula, Balló Endre, Mirkovszky, — stb., tehát csaknem az összes kiválóbb magyar festők rajzoltak a „Magyar Salon“ számára: nyíltan kijelenthetem, hogy ily derék folyóirat még nem jelent meg magyar nyelven. A „Magyar Salon“ hivatva van a hasonló irányú külföldi folyóiratokat hazánkból teljesen kiszorítani; hivatva van szépirodalmunknak új lendületet adni s e tekintetben igen nagy szolgálatot tehet a magyar irodalomnak.

Akik költészetünk, elbeszélő szépprózánk, esztetikai, kritikai, tudományos irodalmunk és képzőművészetünk léte érdekelt: leghívebben találhatják azt visszatükrözöttetve a „Magyar Salon“-ban, mely emellett divatcikkeivel, humoros apróságaival, szellemes talányaival, fejtűrejtveivel a könnyedebb szórakozást kívánók igényeit is kielégíti s egyaránt díszére szolgálhat a legzodagabb könyvtárnak és legelőkelőbb szalon asztalának.

Hollós Mátyas.

tanítók tőlünk teltetleg oda törekszünk, hogy e lelki idomítás teljesen megfelelően az ember rendeltetésének. Nekünk e farszót s e mellett magasztos munkához segédkezett, kell hogy nyújtsanak, a szülők. Amely mértékben sikerülend a szülőknek e segélyadás, azonképen járulnak hozzá gyermekeik jövőbeli boldogságához. A szülők azonban e legszentebb hivatásukat nem mindig fogják fel helyesen s a legtöbb esetben a divatosnak látszó nevelési rendszernek hódolva, nekünk tanítóknak kitűzött célunk elérését megnehezítik.

Nagysádnak — gyermekei kiművelésére célozó — törekvéséről elismeréssel kell nyilatkoznom, csak hogy a nevelési eszközöket nem a legjobban választotta.

Nagysád fősúlyt fektet egyes — tetszetőséget emelő — külsőségekre s figyelmen kívül hagyja a gyermeki szív nemesítését.

Nagysád megfélekedezik arról, hogy a francia, angol nyelv a zongorajáték s szív s kedély satnyasága mellett csakis hasznaveetlen sallangok, melyek a rövidlátóknak tetszenek, míg a gondolkodók előtt szálnak keltenek.

Nagysád nem számít sem anyagi helyzetével, sem gyermekei szellemi képességével.

Nagysád anyagi helyzete megkívánja, hogy gyermekeink oly irányú nevelést adjon, a melynek birtokában ezek a társadalomnak s önmaguknak hasznára lehetnének.

Nagysád Erzsikéje már 16 éves, tud három nyelven fordítani, de beszélni s helyesen írni egyen sem. Ha magyarul beszél, született németnek, ha németül társalog, franciának s ha francia-angol nyelven fejezi ki gondolatait, holmi afghanistánnak gondolja az ember. A mitológiát már 10-szer keresztül tanulta, de Szt. Istvánról még csak annyit hallott, hogy István napján a város ligetben nagyszerű népünnepély tartatik. Ismeri valamennyi csillag nevét s valamennyi ezek köré csoportosuló governant mesét. A multkor, mikor a holdat kérdeztem tőle, azt felelte: „oda mennek a vándormadarak téli álmot aludni.“ A szegény emberekről csak annyi fogalma van, hogy ezek kiállhatatlanok, nincs szép töltetjük, parasztszaguak. A konyhához csak annyi értelme van, hogy az a rossz szakácsnő elszöta a levest; a szobaleányok nagy lábái vannak stb. Napjában hatszor öltözködik, minduntalan a tükörbe pillant s kérdi az öreg gouvernantól: Madame jolie? Qui mon enfant, très jolie. . . . Petőfiről csak azt mesélte a madame, hogy nagy korbély volt; Arany, Vörösmarty, Jókai és a többi disze a magyar irodalomnak a madame előtt csak lim-lom dolgokat íralkaltak, a melyek a genialis leánya mely tudományát csak megneveléznék. Szóval Erzsike szíve s kedélyvilága hasonlít egy aranylemezzel bevont üres szekrényhez, a melyből csak a részvétlenség s érzéketlenség tompa kongása hallatszik.

Melania még csak 12 éves s már villámsebességgel pengeti a zongora bilettyűit s mikor a kenyérbért eső koldus fohászát hallja, rákiált a szakácsnőre: „miért nem küldi ezen csunya — piszkos ember.“!

Magyarul igen rosszul beszél, de azért már francia, angol s németet tanul, mivel a Salzkammergut courgebündeiben csak e nyelveken lehet társalogni. Étvágya ritkán van, mivel a madametól eltanulta a derékfizést s oly karesura szoritja derekát, hogy félig alétan ül az asztalhoz.

Számolni Melania nem tud, azért a babák sokaságát összeszámolja: Isten házába nem jár, mivel oda minden csunya, piszkos ember bemegy, a reggeli és esti ima helyett a durrokkban meg accordokban leli örömet; a kötésről csak annyi fogalma van, hogy a kötőtű megszurta a schère madame fehér kaesóit.

Szóval, hasonmása Erzsikének, csak abban különbözik, hogy Erzsike irtózik a konyhaszagtól, míg Melania szeret a konyhában nyalakodni s a eseléseket bosztítani. Valóságos symbolumai az általunk gyűlölt modern gouvernant nevelésnek.

Sándorka gavalier gyerek, pedig csak tegnap múlt 7 éves. Tanulni nem szeret, a madamenak minden percében hátul lelőggő sárga szallagját az asztal lábához köti, a madame azért mégis csak annyit mond Sándorkáról: „Il est très bon, très beau et très joli.“

Ha a barometer veränderlich mutat, rendszeren meghűti magát, mivel a barisnya s nadrágszár között 13 emnyi helyen a hideg levegő hatja keresztül kassil Sándorka kényes bőrszejtréteget. Egy hírneves magyar író az ilyen urfiakat „meztelen térdű majmocsáknak“ nevezi.

Az itt elősorolt dolgok azok, melyeket nagysád modern paedagogiai nevelésnek nevez, a melyek gyermekeiket tehetetlenekké s követelőkké teszik, s a melyek kerülésére én nagyon kérem, annál is inkább, mivel az élet ma a 19. század alkonyán nagyon követelő, csak is az boldogul, aki egyszerű s munkás, ki a szép, jó s igazat helyesen megítéli s felfogni képes.

Nagysád művelt s tapopantós nő, tessék csak gyermekei nevelését magyar szememben vezetni, mivel ezt — az idegen ajku madameoktól — hiába várja, ezek erre képtelenek.

Szeretném folytatni a fejtegetést, de nagysád figyelmét nem akarom kimeríteni.

Köszönöm uram, nagyon lekötöznék, ha mielőbb jelentésével szerencsétlene s felvilágosítását folytatnó.

Rövidesen asszonyom!

Kezeit csókolom, a viszontlátásig!

Balassa Bónó.

A zalamegyei gazdasági egyesület hivatalos értesítője.

Jegyzőkönyve

a Zalamegyei gazdasági egyesületnek Keszthelyen 1884-ik évi július 6-án tartott rendes közgyűlésének.

Jelenlévők

Háczky Kálmán elnök, Balás Árpád, Bogay Máté, Hensch Árpád, Soós Pongrácz, Bessenyei Ernő, Baranyay Ödön, Koller Ferenc, Koller István, Szily Dezső, ifj. Háczky Kálmán, Somsich Lőrinc, Höhn Frigyes, Galba Károly, Kiss József, Br. Putheány Géza,

Svastits Gyula, Trsztjanszky Lajos, Botka János, ifju Rajky Lajos, Güde Lajos, Szigethy Antal egyesületi tagok, — ez utóbbi egy is mint jegyző.

Elnök úr örömmel üdvözlölvén a szép számban megjelent tagokat, megemlítvén, hogy a mai napra egybehívott igazgató választmányi ülés azon okból nem tarthatott meg, mert a t. tagok csak a közgyűlésre kitűzött órá előtt kevés idővel jelentek meg, a közgyűlést megnyitotta, melyen következő tárgyak vétettek fel s intéztettek el.

40. 199. 230. 233. 236.

A következő urak u. m. Karczag István urodalmi hasznobérlő, Guttman S. H., Hirschler Ede, Szommer Miksa, Szommer Sándor kereskedők, Somsich Lőrinc földbirtokos nagy-kanisai, — Tolnay Tivadar földbirtokos görbői, — Stern Ignác bérlő nyaváladi, — Kohn Mór, Kohn Henrik bérlők gógánfai lakosok jelentkezésük folytán az 1884-ik évi január 1-től számított időszakkal az egyesület rendes tagjaul felvéettek, részükre a felvételi okirat, az alapszabályok, a szőlészeti pályamunka s tükár biztosítási díjleengedési jegyzék egy példánya megküldetni, erről az öt forint rendes tagsági évi díjnak bevételezése végett, — mely pósta utalványnyal is beküldhető, Hanty Károly egyesületi pénztárnok úr Zala-Egerszegen, egy a „Zalamegye“ című lap szerkesztője az „Ertesítő“ megküldése végett, valamint az első magyar általános biztosító társaság soproni főigynöksége jelen végzéssel értesítettüi határozatot.

41. 237. 234.

Az 1884-ik évi május hó 6-án tartott közgyűlés 28/188—1884. számú végzése folytán az 1884-ik évi október hó 5. 6. 7-ik napjain Zala-Egerszegen tartandó megyei gazdasági s kerti termény, egy gyümölcs, szőlő és borkiállításban bemutatandó tárgyakra a bíráló bizottság tagjaul választottak:

I. Mezőgazdasági terményekre:

Balás Árpád, Baranyay Ödön, Becker Antal, Csertán László, Farkas József, Hensch Árpád, Karczag Béla, Kollár János, Koller István, Modrovits György, Skublits Jenő, Szekeres József, Szily Dezső, Szücs István urak.

II. Kerti terményekre:

Ambrus Mihály, Bessenyei György, Koller Ferenc, Korschmaros Nep. János, Königsmayer János, Skublits Zsigmond urak.

III. Gyümölcsre:

Csertán Károly, Fabjanits Gyula, Skublits Sándor, Talabér Zsigmond, Villási Pál urak

IV. Szőlő- és borbírálatra:

Bogay Máté, Csanády Gusztáv, Dervarits Ákos, Isoó Alajos, Nedeczky Jenő, Br. Putheány Géza, Sövegjáró Lajos, Skublits Gyula, Svastits Gyula, Tarányi Ferenc, Trsztjanszky Lajos urak oly kijelentéssel, hogy a kiállításra megjelenendő vidéki vendégeket, kik a bírálatban szíves részvételre emzennel felkértenek, a bizottságba meghívni sziveskedjenek.

Ez alkalommal egyszersmind a kiállításon szőlő- és kertművelési és kertészeti eszközöknek kiállíthatása s bemutatásra elfogadása elfogadtott, mi a kibocsátandó értesítésekben felveendő s közzéteendő leendő.

Mint hogy pedig nem csak a hazai, de főképen a megyei bortermelő közönség érdeke igényli, hogy egy mennyiség, mint minőség tekintetében egyik első rangu bortermelő megyénknek terményei mennyiség- s minőségre nézve az 1885-ik évi országos kiállításon méltóan képviselve legyenek, a közgyűlés elhatározta, hogy a t. é. május 4-iki közgyűlés 28/188 sz. végzésére is tekintettel egy együttes borkiállítványt mutat be az esetben, ha a kellő mennyiség s minőség a t. bortermelő közönség részéről felajánlatni fog, miért is a megyei bortermelő közönség a kibocsátandó értesítésekkel felkérteni határozottatott, hogy nem csak saját érdeke szempontjából, hanem az országos kiállításban hazai bortermelőink minél fényesebb állásának bemutatása végett hazafiságából is a gazdasági egyesületet támogatni s azon együttes kiállításra, melyet a gazdasági egyesület a bor anyagon kívül egyéb tekintetben rendezni szándékozik, becses borterményének kiállításra méltónak vélt mindegyik fajából három 0-71 literes palacknyi mennyiséget felajánlani s ezen készségét f. 1884-ik évi szeptember hó 30-ig az egyesületnek írásban tudomására hozni sziveskedjék, mint hogy az ajánlatok számától fog függni, vajjon az egyesület egy érdemes kiállítványt összeállíthat s bemutatthat-e.

Az egyesület ez által épen nem szándékozik azon termelőket, kik egyénileg kívánnak az országos kiállításra tényleg résztvenni, ezen dicséretes működésükben akadályozni, sőt a kiállítás hazafias és közzgazdasági nagy horderejű célja tekintetéből ismételve felkéri őket, hogy szándékukat érvényesíteni s bejelentéseiket továbbítás végett minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Végre a tükár jelentése szerint szükséges I. és II. rendű dícsérő okleveleknek díszes alakban elkészíttetésére elnök úr felhatalmaztatott, s az arra szükséges leendő összeg megszavaztatván, utalványozásával megbízottat.

A megválasztott bíráló bizottsági tagok megbízatásukról jelen végzés megküldésével értesítettek.

(Folyt. köv.)

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Állandó választmányi ülés. A folyó évi szeptember hó 9-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlés az 1885. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az **állandó választmányi ülésére folyó évi augusztus hó 25-én**, ugyan a fent kitétt közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés **folyó évi szeptember hó 4-én** mindenkor délelőtti 9 órakor Zala-Egerszegen a megyei szállásház termében fog megtartatni. —

Első magyar hazai
m. k. és o. es. kir. szabad.

bőr és gépszij-gyár

KRAUSZ JÓZSEF FIA

Mareziali, déli vasutállomás Keszthely.
Alapítottát 1850-ben

15-11.

Ajánlja 1883. évi február 23-án szabadalmazott imprágnált, forrasztott gépszijait és oroszul gyártott varró- és kötőszijait, — melyek a kereskedelmi téren a legjobbnak bizonyult kül- és belföldi gyártmányok ellen még senkitől el nem érteket biztosítanak. Ezen szíjak nem nyulnak semmit és forrasztásuk oly szilárd, hogy gőz- vagy nedvességben használva, éveken át dolgoznak a nélkül, hogy rongálódniának. Javítások gyorsan és legoleosóbban eszközöltnének.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra díjmentesen küldök.

Országos Magyar Gazdasági egyesület Budapest. (Köztelek.)

265. sz./884. BIZONYLAT. Krausz József fia Somogy megye mareziali gyáros által az országos magyar gazdasági egyesület elé bíralat végett beküldött imprágnált és forrasztott gépszíjak a magyar vas-utak gépgyárában és a királyi József műegyetem mechanikai laboratóriumában az országos gazd. egyesület gépészeti szakosztálya részéről kiküldött bizottság előtt szakszerűen megvizsgáltván, a következő tulajdonok constatálhattak:

1-or. Az imprágnálás teljes levén, a szíjak mindenütt ott, ahol nedvesség és gőz befolyásának voltak kitéve — a befolyásnak sikeresen ellenállottak.

2-or. Csekély nyulékenységű bírván, e szíjakat kurtítani nagyon ritkán szükséges — úgy hogy az állami gépgyáran 34 napon állandóan működésben tartott két szíj közül, — ezen idő alatt csak az egyiket kellett 30 m. metrrel egyszer megkurtítani.

3-or. A szíjak végeinek a megerősítés melletti összeforrasztása csekély nyulékenysége mellett előnyösnek mondható — s az összeforrasztás oly szilárd, hogy milliméterenkint 2.505 kgr. terhelhetésnél a szíj elszakadt, de a forrasztás mi változást sem szenvedett.

4-or. A szíjak milliméterenkint átlag 2.45 kgr. terhelhetést állottak ki.

Kelt Budapestben, 1883. márc. 19-én.

Az országos magyar gazd. egyesület nevében
Korizmics László s. k. elnök.

Kivonat az országos iparegyesület gyáripari szakosztályának 1882. október hó 10-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvből.

6. pont Krausz József fia mareziali gépszíjgyáros által bemutatott ragasztott és forrasztott gépszíjak, melyeknek tartóssága mellett számos bizonylat mutattatott föl, olesóságuknál fogva is az érdeklő iparosok és iparvállalatok figyelmébe ajánlatnak.

Kiadta: Országos iparegyesület
Gelléri Mór s. k. szakosztályi jegyző és egyesületi titkár.

Bizományi raktár:
Boschán Emil ur vaskereskedésében Zala-Egerszegen.

Különmemű hatása
az 70. 3-2.

ANATHERIN - SZÁJVIZNEK
Dr. POPP J. G.

es. kir. fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2. előadva dr. Janoll Gyula gyak. orvos stb. által, rendelve a es. kir. kórodkában Bécs, Páris, Brüssel és Amsterdamban, ugyisint dr. Oppolzer tanár, rector magn. és kir. szász udvari tanácsos dr. Kletzinsky, dr. Brants, dr. Hellr. dr. Born, dr. Sonnenschein urak által Berlinben stb., dr. Hartig tanár, hercegi udv. orv. Braunschweigban, dr. Gross, dr. Schäffer lovag, dr. Fetter J. dr. Mayer Schüter es. tanácsos és fűrdő-orvos urak által.

Szolgálat különösen a fogak tisztítására. Vegyelemli tulajdonságainál fogva feloldja a nyálkát a fogakról.

Különösen ajánlható azok használata az evés után, miután a fogak között visszamaradt húsreszecskék erjedésbe megyát, a fogak alkatrészeit fenyegetik s a szájak kel emetlen szagot kölcsönöznek.

Még azon esetekben is, midőn a borkő már elkezd lerakodni, nagy előnyvel alkalmaztatik, miután a megkeményedés ellen működik. Mert legyen bár csak egy pontocska is a fogak ki orvára, az ily meztelen fog csakhamar csontszűz megyát, mindenesetre megsemmisül, s az ép fogakat is megnévelvezi.

Ismét visszaadja a fogaknak előbbeni természetes szép színüket, miután azokról minden idegen anyagot vegyileg felbont és lebbít.

A mesterséges fogak tisztántartására rendkívül hasznosnak mutatkozott. Azokat megtartja eredeti színök és fényükben, megátolja a borkő lerakódhatását, valamint megóvja azokat minden kellemetlen szagtól.

Nemesek a fájdalmakat enyhíti, melyek a lyukas és izzögős fogakkal együtt járnak, hanem megakadályozza a baj tovább harapódását is.

Használóképen jónak bizonyult az Anatherin-szájvíz a foghús rothadása ellen is, valamint biztos és megbízható enyhítő szernek a lyukas fogak fájdalmainak, mint szintén a esz-szes fájdalmaknál is. Az Anatherin szájvíz a fájdalmat a legrövidebb idő alatt könnyen megszünteti a nélkül, hogy bármi nemű hátrányos következménytől tarthatnánk.

De leginkább megbecsülhetetlen az Anatherin-szájvíz a lélekzetnek jó illatban fenntartására, valamint a már meglevő kellemetlen szagu lélegzés enyhítése és eltávolítására, s erre nézve e egendő a szájak naponkint többszöri kiöblítése e vízzel.

Ép oly alkalmasnak bizonyult az Anatherin szájvíz az ingadozó fogaknál, oly baj, melyben annyi gúrvélyes szokott szenvedni, valam ut akkor is, ha már előrehaladt korban a fog hús a szájba áll be.

Használóképe biztos szer a Anatherin-szájvíz könnyen vérző foghúsnál is. Oka ennek a fogtartók gyengeségében rejlik. Ez esetben a kemény fogfele még szükséges is, miután az a foghúst karcolja, minek következtében újabb tevékenység ebresztetik fel.

Ára egy üvegnek 50 kr., 1 frt, 1 frt 40 kr.
Anatherin-fogpastája üveg-szelencékben, 1 ft 22 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpastája a szájfűreg és a fogak ápolása s fenntartására a legkínőbb szer, darabja 35 kr.

Fogólmá, igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogak önölmozására. Ára dobozonkint 2 frt. 10 kr.

Dr. POPP gyógy-növény-szappana, a legkínőbb pipere szer sörörök, kiütés, májfert és szeplo ellen, a tisztá arebőr előmozdítása és megtartására, különféle börtakák ellen, egy darab ára 30 kr.

Utánzóktól, melyet néhány gyáros használ, óvunk, miután a miénkhez hasonló cégjelvényeke használnak és termelvényeik a miénkhez igen hasonlítanak. Bevasárlásnál kérjük szigorúan a cégre nézni.

RAKTÁRAK: Zala-Egerszegen Kaszter S., Unger D., és Hubinszky A. Keszthelyen Braun P., Süngen Stamborszky S., N.-Kamizsán Prager B., Belus J., Szombathelyen Simon A., Rudolf A., Alsó-Lendván Kiss B., Körmen-den Sonnenfeld M. gyógyszerész uraknál.

Radeini gyógyfürdő és savanyú kut.

Gazdag szikeny és lavany tartalmú savanyú víz.

Kipróbált gyógyhatású köszvény, huygkő és fővény betegségek, gyomor és béllhurut, hólyag- és vesebajok, aranyér és idegbajokban.

Legjobb üdítő ital.

Radeini vízzel vegyítve a csekély minőségű bor is kellemes és jóízű itallá válik.

Zala-Egerszegen: Fenyvesi Miksa úr képviseli főraktárunkat. *—15

Birtok eladás.

Zala-Egerszeghez 1 1/2 órányi távolságyira fekvő Csácsi határbeli összesen 8 holdnyi legjobb karban levő és legjobb minőségű ingatlant. — mely áll 4 hold szőlőből, 4 hold szántóföld, és rétből s a szőlőben téglából épült és cserép zindelyyel fedett egy rendes és legjobb karban levő több osztályú borház van pincével — rendes lakásomtól való távolsága és így kényelmetlen kezelhetése miatt eladni szándékozván, a venni szándékozók sziveskedjenek e tekintetben engemet akár levél útján, akár személyesen Alsó-Lendván (Zala m.) felkeresni.

Gompercz Emil
alsó-lendvái lakós.

139. 3-3.

Az egyesült gazdasági gépgyárak
ezelőtt
EPPLE és BUxbaUM
Angsburg, Sonthofen, Wels-ben

és
Bees II. Praterstrasse 50

Mindenféle fargány fekvő, oszlopos, szállítható közvetítők szíjkerékekkel, homlok- vagy kép-kerékekkel, Szecskavágók (Bentall), karkörítész moztatók, darálómalomok, repavágók, sor- és szörva-vegőgépek, Tigeris szénagyújtók, Perry szénátörgetők, Baker és Baker-féle rostak, legjobb és szavatottak, stb. stb. legjobb és tartós kiállításban jutányos árák mellett.

Catalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve. Közvetítőknek jutalék.

Mindenféle elismert kitérő minőségű gyártmányokat mint: Kézi-csaplók vas- és falyványon, Fargány-csaplók szalma-razóval és rostával, Tisztító cseplőgépek, fargány hajításra, Gőzcseplőgépek szegős és sínes dobbal, Gőzmozgonyok fekvő- és álló kazánmal.

3540
k. ii. 1884.

Árlejtési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. ügyészség részéről közli, hogy a felügyelete alatt álló központi, valamint a tapolezai, sümegi és alsó-lendvai kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott vizsgálati és elítelt, egészséges vagy beteg foglyok élemezése együttesen az 1885. évi január hó 1-ső napjától azon évi december hó 31. napjáig terjedő időtartamra, folyó 1884. é. augusztus hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Z.-Egerszegen a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben — hol a feltételek előre is megtekinthetők. — írásbeli zárt ajánlatokkal is egybekötött nyilvános árlejtés útján a legkevesebért vállalkozónak ki fog adatni.

Kikiáltási ár egy adag főtt ételre és az ehez járó 56 degr. kenyérré — 20 kr. — Egy kilo és 13 degr. bőjti kenyérré. 15⁰⁰ kr.

Mely kitérőt határidőben a kijelölt helyen leendő megjelenésre vállalkozni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árlejtésben részt venni kívánók a szóbeli árlejtés megkezdése előtt köteleztnének készpénzben vagy tőzsdei áron számitandó államkötvényekben 800 fítot az az nyolcszáz forintot óvadék képpen a kir. ügyészséghez letenni, s hogy a zárt írásbeli ajánlatokhoz is ugyan ily összeg melléklendő, és az ajánlati összegek nem csak számmal hanem betükkel is ki irandók, valamint kijelentendő az is, hogy ajánlattevő előtt a feltételek ismeretesek, és hogy a kenyér adagok bár mi címen szolgáltatassanak ki a letartóztatottnak, minden esetben az ajánlati árban lesznek felszámíthatók: végre hogy a beteg étlapban megállapított árakból hány százalék engedtetik le.

A ki a szóbeli árlejtés és zárt ajánlatok összevetése után legkevesebért vállalkozónak tűnik fel, annak óvadék pénze vissza tartatik s csak a szerződési év letelte után fog kiadatni; a többi résztvevők azonban bánatpénzeiket az árlejtés befejezése és a jegyzőkönyv aláírása után azonnal vissza fogják kapni.

Kelt Zala-Egerszegen, 1884. július 24-én.

145. 3-2.

A kir. ügyészség.